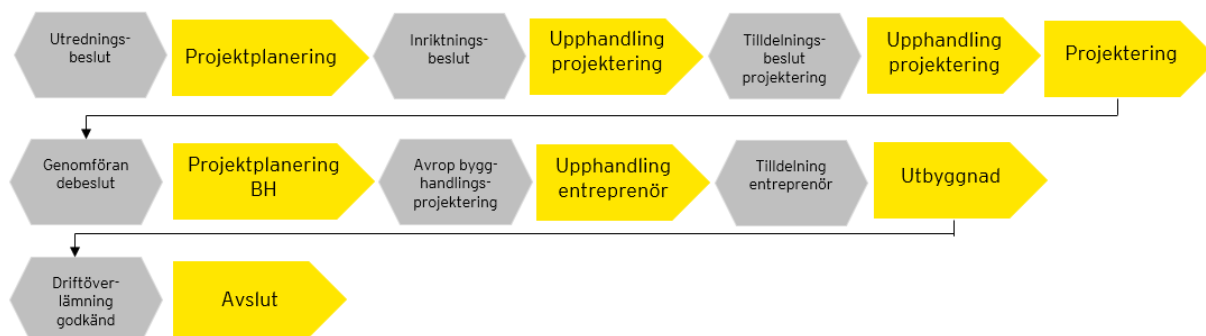

Utveckla en digital projektportal!

Det finns många projekt i Nacka kommun där kostnaderna har skenat och både dubblats och flerdubblats. Beslutsprocesserna inför Nacka kommuns investeringsbeslut för fastigheter och anläggningar är komplexa och svåröverskådliga.

Figur 1: Nacka kommuns process för anläggningsprojekt

I flera fall rör det sig om stora, dyra projekt som spänner över lång tid. Det gör att alla delar inte kan överblickas i vare sig planeringsstadiet eller i upphandlingsskedet. Under projekttiden kan så kallade ÄTA (Ändringar, Tillägg eller Avgående) uppträda. Ändringarna kan få stora konsekvenser såsom merkostnader. Det är därför viktigt att ÄTA hanteras korrekt och synliggörs för beslutsfattare och för skattebetalarna i kommunen.

Kommunens förtroendevalda revisorer har låtit genomföra en granskning av ÄTA.

Syftet har varit att bedöma om kontrollen av ÄTA och omfattningsförändringar är ändamålsenliga.

Bedömningen blev att det inte funnits en ändamålsenlig kontroll över hanteringen av ÄTOR. Denna bedömning baserades på observationer av stor mängd ÄTOR som hade kunnat förebyggas genom ett bättre förarbete med förstudier och riskanalyser. Det som framkommit är bland annat:

- Att det saknas rutiner som reglerar att just en riskanalys kopplad till ÄTA ska genomföras innan fullmäktiges beslut om investeringsbudget
- Att det inte sker någon särskild analys av varför utgifter för ÄTA inte kunnat förutses och budgeterats för i planeringskedet
- Att det i regel inte sker någon särskild redogörelse avseende kostnader för ÄTA i projektens slutrapporter i projekt

Utifrån granskningens resultat rekommenderade revisorerna kommunstyrelsen bl a att:

- Säkerställa att kommunstyrelsen och kommunfullmäktige får en regelbunden rapportering av investeringsprojekten
- Säkerställa att tillräckliga förstudier med riskanalyser genomförs i investeringsprojekt i syfte att undvika oförutsedda kostnader och att det finns dokumenterade och aktuella rutiner i genomförandet av investeringsprojekten
- Upprätta en enhetlig rutin för projektavslut där väsentliga ÄTA-poster specificeras och kommenteras om ÄTA inte ryms inom ursprunglig budget

Under projektens gång sker kontinuerlig rapportering i form av underrättelser vilka ska läggas in i kommunens digitala projektportal. Denna digitala databas i kombination med nutida databearbetningsmetoder såsom Artificiell Intelligens (AI) torde vara utmärkta verktyg för säkerställande av rekommendationerna ovan. Särskilt relevant är att identifiera orsaker till att projektbudgeten inte kunnat förutse utgifter för ÄTA i planeringsskedet, samt att tillvarata sådana erfarenheter till kommande projektbudgeteringar. Ett exempel på detta kan vara om vissa entreprenörer vinner upphandlingar på grund av för låga anbud som senare korrigeras genom tilläggsfinansiering genom ÄTOR.

Dokumentet "[Så här gör vi Nacka – redovisning och investeringar](#)" fastställdes av stadsdirektören 2021-10-14.

För att säkerställa tillförlitligheten i de beslutsunderlag som kommunstyrelsen, kommunfullmäktige och nämnder får vid genomförandet av kommunens investeringsprojekt föreslår Nackalistan därför att kommunfullmäktige beslutar:

- att ge kommunstyrelsen i uppdrag att utreda hur den digitala projektportalen kan utvecklas och kopplas till nutida databearbetningsmetoder, exempelvis AI

Nackalistan 2023-09-18

Mikael Carlsson

Kristina Granlund

Lina Olsson